

Warszawa, 8 lutego 2005 r.

Pan
Zbigniew Gelzok
ul. Bracka 16 A
44-251 Rybnik

Szanowny Panie

W związku ze skierowanym do naszego Klubu Parlamentarnego Pana pi-
smem w sprawie oddziaływania stacji bazowych telefonii komórkowej na życie ludz-
kie, przesyłam - w załączeniu - opinię Biura Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu w
tej sprawie.

Z poważaniem

Dyrektor Biura KP SLD
Jerzy Paprota

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. Paprota', written over the typed name.

Warszawa, 31 stycznia 2005 r.

Informacja nt. oddziaływania stacji bazowych telefonii komórkowej na organizmy żywe

1. Wstęp

W Polsce, w obecnej chwili (stan na koniec 2003 roku) działa około 10 000 stacji bazowych telefonii komórkowej. Każda z nich emituje promieniowanie z zakresu mikrofalowego (300 – 300 000 MHz) w paśmie o częstotliwości około 900 MHz lub około 1800 MHz. Na ogół moc promieniowana wynosi 20 do 40 W. W nielicznych wypadkach moc ta jest większa, ale dotyczy to stacji bazowych wolnostojących w terenie słabo zaludnionym. Prognozuje się, iż w ciągu kilku najbliższych lat liczba stacji bazowych, w związku z wprowadzaniem nowych systemów telefonii komórkowej, wzrośnie na terenie kraju do ponad 40 000.

2. Oddziaływanie stacji bazowych na człowieka – stanowisko naukowe

Istniejące wokół stacji bazowych pole elektromagnetyczne było przedmiotem badań w wielu krajach, w różnych warunkach i istnieje zgodność, że intensywność promieniowania mikrofalowego wokół stacji jest bardzo mała, nie przekracza wartości 10 mW/m². Szczegółowe pomiary wykazały ponadto, że nie ma prostej zależności między odległością od anteny stacji bazowej i wartością natężenia pola, stwierdzono również mieralne różnice dobowe i sezonowe w wartości natężenia pola. Zwraca się uwagę, że brak jest miarodajnej i ogólnie akceptowalnej metody oceny ekspozycji ludności zamieszkałej w pobliżu stacji bazowych, a jednorazowe, czy nawet

kilkukrotne pomiary natężenia pola nie są wystarczające. Uważa się, że dla oceny oddziaływania stacji bazowych telefonii komórkowej na organizm człowieka koniecznym jest opracowanie metody obliczania dawki ekspozycyjnej w oparciu o ciągle monitorowanie ekspozycji za pomocą indywidualnych lub zlokalizowanych dozymetrów. W 2003 roku podjęto wstępne kroki dla zorganizowania ciągłego pomiaru natężenia pola mikrofalowego w kilku miastach Niemiec i Hiszpanii.

Aktualny stan wiedzy na temat promieniowania emitowanego przez bazowe stacje telefonii komórkowej skłania specjalistów w zakresie bioelektromagnetyki do stwierdzenia, że promieniowanie to nie powoduje efektów biologicznych w organizmach żywych i nie wpływa na stan zdrowia ludności zamieszkałej w pobliżu tych stacji. Wieloletnie doświadczenie i bardzo liczne badania doświadczalne, obserwacje lekarskie i epidemiologiczne (liczba publikacji jest rzędu stu kilkudziesięciu tysięcy) prowadzą do jednoznacznego wniosku, że efekty biologiczne, czyli mierzalne zmiany reakcji fizjologicznych w organizmach poddanych ekspozycji w polach mikrofalowych, stwierdza się dopiero pod wpływem pól o natężeniu od kilku do kilkunastu W/m^2 , a więc pól 1000-krotnie silniejszych od tych, które występują wokół stacji bazowych. Niektórzy specjaliści uważają, że efekty biologiczne nie pojawiają się nawet w organizmach eksponowanych w polach o natężeniu dochodzącym do $5 W/m^2$.

Jednym z często podnoszonych argumentów dowodzących niekorzystnego oddziaływania bardzo słabych pól mikrofalowych wytworzonych wokół stacji bazowych telefonii komórkowej na organizm człowieka jest fakt ciągłego i długotrwałego przebywania. Argument ten nie znajduje potwierdzenia w dostępnych wynikach badań. Literatura przedmiotu przytacza raporty z badań doświadczalnych, w których zwierzęta poddawano ekspozycji w polach mikrofalowych o natężeniu od kilku do kilkunastu W/m^2 przez całe ich życie, nawet przez kilka kolejnych pokoleń i nie stwierdzano żadnych istotnych zagrożeń dla stanu ich zdrowia, rozrodu czy stanu zdrowia przyszłych pokoleń. Ponadto, brak jest jakichkolwiek dowodów na kumulowanie się skutków biologicznych oddziaływania pól mikrofalowych w organizmach żywych.

3. Odbiór społeczny zagrożeń ze strony stacji bazowych telefonii komórkowej

Jak już wspomniano, w Polsce pracuje około 10 000 różnego rodzaju typów stacji bazowych telefonii komórkowej. W przypadku około 75 % tych obiektów wystąpiły

opóźnienia w trakcie projektowania bądź budowy, a prawie 50% inwestycji spotkało się z protestami ze strony społeczności lokalnych lub organów samorządowych. W rezultacie prawie 20 % wszystkich stacji (tj. 2 000) wymagało zmiany lokalizacji. Ten stan rzeczy dobrze oddaje problemy odbioru społecznego zagrożeń ze strony stacji bazowych. Podobna sytuacja występuje we wszystkich krajach europejskich i w USA - powstały liczne komitety obywatelskie i organizacje pozarządowe dla ochrony ludności *przed szkodliwymi skutkami oddziaływania stacji bazowych na zdrowie*. Do najbardziej aktywnych należą NIFATT w Irlandii, Burgewelle i HESE w Niemczech oraz CO-ID w Hiszpanii.

W latach 2002 – 2003 pojawiły się w kilku krajach europejskich wyniki badan ankietowych, w których zbierano informacje na temat dolegliwości zdrowotnych i różnych nieswoistych objawów subiektywnych, jak bóle i zawroty głowy, zaburzenia snu, uczucie zmęczenia i trudności koncentracji u ludzi zamieszkałych w okolicy stacji bazowych.

Do najbardziej znanych badań należą:

(a) Santiniego, przeprowadzone we Francji w 2002 roku na próbce 530 osób, które ujawniły:

- różne nieswoiste objawy u 30 – 50 % mieszkańców przebywających w odległości do 300 metrów od stacji bazowych,
- zależność częstości objawów od odległości od stacji;

(b) Navarro, przeprowadzone w Hiszpanii w 2002 roku na próbce 97 osób, które ujawniły:

- różne objawy nieswoiste, zależne od wielkości ekspozycji;

(c) Huntera, przeprowadzone w Austrii w 2002 roku na próbce 336 osób, które ujawniły różne objawy nieswoiste (w tym obniżenie sprawności psychoruchowej) zależne od wielkości ekspozycji;

(d) Mosera, w Szwajcarii w 2003 roku na próbce 429 osób, które ujawniły;

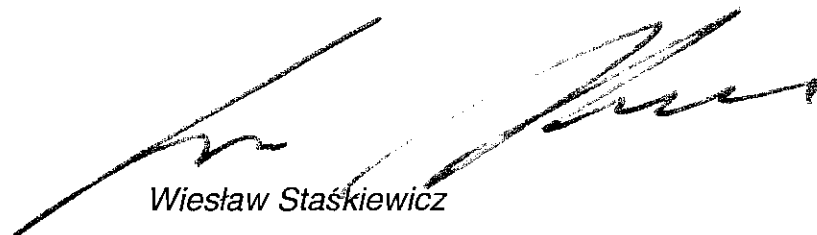
- zaburzenia snu u 62 % badanych,
- bóle głowy u 40 % badanych,
- brak zależności z wielkością ekspozycji.

Reasumując, badania naukowe nie wykazują negatywnego wpływu pola mikrofalowego pochodzącego od stacji bazowych telefonii komórkowej na organizm

człowieka. Natomiast opinie społeczne oraz samoocena zdrowia przez osoby zamieszkałe w pobliżu stacji bazowych są skrajnie różne.

Sporządził: Adam Kucharz

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy Rex: telefonia komórkowa, zdrowie.

WOJEWODA ŚLĄSKI

Katowice, 2 grudnia 2003r.

ŚR-III/6613/Pszcz/ 501/2 /03
za dowodem doręczenia

DECYZJA nr 424 /03

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 roku Nr 98 poz. 1071 wraz z późn.zm.), art. 48 ust.2 pkt.1 i ust.4, art.376 pkt.3 i art.378 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.) po rozpatrzeniu wniosku PPFU „Elektromont” Leszek Gorol sp.j. w Woźnikach, działającego z upoważnienia inwestora Polskiej Telefonii Cyfrowej Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Jerozolimskie 181

o r z e k a m

uzgodnić w zakresie ochrony środowiska projekt budowlany stacji bazowej telefonii komórkowej zlokalizowanej w Pszczynie przy ulicy Żeglarskiej z zastrzeżeniem zachowania następujących warunków ochrony środowiska:

I. Charakterystyka obiektu:

1. Stacja zainstalowana będzie na stalowej wieży kratowej o wysokości 40m zlokalizowanej na działce nr 3564/361 w Pszczynie przy ulicy Żeglarskiej.
2. Stacja zostanie wyposażona w następujące urządzenia, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Nazwa anteny	Azymut promieniowania [deg]	Wysokość zawieszenia [m]	Izotropowa moc promieniowania [W]	Uwagi
1	K 730 378	85	40,0	502	GSM 900
2	K 730 378	325	40,0	502	GSM 900
3	K 739 686	205	40,0	563	GSM 900
4	K 742 212	85	35,0	631	GSM 1800
5	K 742 212	205	35,0	631	GSM 1800
6	K 742 212	325	35,0	631	GSM 1800
7	VHLP2-220	200	41,8	646	Anteny linii radiowych
8	HP06-212	23	41,8	725	
9	HP06-370	95	41,8	1122	
10	HP06-370	240	37,5	1122	
11	HP06-370	290	41,8	1122	

II. Warunek ochrony środowiska:

- 1) Średnia gęstość mocy pól elektromagnetycznych o częstotliwościach powyżej 300 MHz w miejscach dostępnych dla ludzi nie przekroczy dopuszczalnej wartości, ustalonej w wysokości $0,1 \text{ W/m}^2$.
- 2) W otoczeniu projektowanej stacji bazowej w odległości do 29,9 m od anten nadawczych powyżej 30,0 m npt. nie będą znajdowały się obiekty związane ze stałym pobycem ludzi.